

NACIONALNI LABORATORIJ ZA ZDRAVJE OKOLJE IN HRANO

Oddelek za okolje in zdravje Novo mesto

Enota za živila in predmete splošne rabe Novo mesto

Novo mesto, Mej vrti 5, SLO, ☎ +386 7 39 34 145 📠 +386 7 39 34 101, ✉ info@nlzoh.si 🌐 www.nlzoh.si

Datum: 24.07.2017

Številka: 421-99/17

OBČINA BRČIŽICE	
Datum	
25-07-2017	Urednost
308 181-1/17	/

Kopanje v rekah v letu 2017

V letu 2017 smo odvzeli skupno 30 vzorcev vod iz rek zaradi ugotavljanja primernosti za kopanje. Vzorčenje smo izvedli 28. in 29. junija 2017, zaradi nekaterih slabih (mikrobioloških) rezultatov smo vzorčenje ponovili 17. in 18. julija 2017.

Vzorčenje smo opravili na krajih, kjer se ljudje pogosto kopajo, niso pa pokrita z državnim monitoringom.

Vse vzorce kopalnih vod smo ocenili skladno z Uredbo o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Ur.l. RS 25/08) in Priporočili o varnosti kopanja s smernimi vrednostmi zaradi prepovedi ali odsvetovanja kopanja na naravnih kopališčih oziroma kopalnih območjih (NIJZ).

V času odvzema vzorcev vod je bil vodostaj rek normalen, vreme je bilo stabilno, temperature zraka so bile značilne za to obdobje v letu.

Na odvzetih vzorcih smo opravili terenske, mikrobiološke in kemične analize:

Metoda vzorčenja in vse analize so bile opravljene na enak način in v enakem obsegu kot pri državnem monitoringu kopalnih vod.

Terenske meritve: temperatura zraka, temperatura vode, pH, senzorični pregled, elektroprevodnost, in nasičenost vode s kisikom

Temperatura vode

Temperature vseh pregledanih rečnih vod (tabela 1) so bile med 16,9 °C in 26,2 °C, kar je značilno za poletno kopalno obdobje.

Splošna ocena stanja rek

Vode iz vseh rek so bile na vseh odvzemnih mestih brez oz. za reko značilnega vonja, bistre in prosojne do dna, brez neobičajnih posebnosti. Izjema je reka Krka, ki je postajala nizvodno vse bolj rjava zaradi cvetenja kremenastih alg.

V okviru mikrobioloških preiskav smo določali najverjetnejše število Escherichia coli in intestinalnih enterokokov.

Sanitarno-kemične analize: barva vode, amonij, nitriti, fosfati (orto), anionski detergenti, mineralna olja in fenolne snovi (skupno)

Odvzemna mesta in ocene rezultatov in prikazujemo v tabeli 1.

Ocena primernosti rek in drugih površinskih vod za kopanje:

Reka Krka: primerna za kopanje.

Reka Kolpa: primerna za kopanje.

Reka Mirna: primerna za kopanje.

Reka Temenica (kopališče): primerna za kopanje.

Gramozna jama Boršt (občina Brežice): primerna za kopanje.

Tabela 1: Ocena mikrobioloških in kemičnih rezultatov preiskanih vzorcev površinskih voda, leto 2017

področje	datum odvzema	mesto odvzema	Splošna ocena stanja reke	Temperatura vode (°C)	Mikrobiološka sprejemljivost	kemična sprejemljivost	Ocena o primernosti za kopanje
KRKA	29.06.2017	Krka, Soteska - nad jezom	BP	17,3	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Soteska - nad jezom	BP	17,3	S	S	
	29.06.2017	Krka, Brod	BP	18,9	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Brod	BP	20,0	S	S	
	29.06.2017	Krka, Loka - Novo mesto	BP	20,1	NS	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Loka - Novo mesto	BP	20,4	S	S	
	29.06.2017	Krka, Mačkovec - Termotehnika	BP	22,1	NS	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Mačkovec - Termotehnika	BP	21,6	S	S	
	29.06.2017	Krka Otočec - kamp	BP	21,6	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Otočec - jasa	BP	22,5	S	S	
	29.06.2017	Krka, Dobrava - pod mostom	BP	23,5	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Dobrava - pod mostom	BP	23,8	S	S	
	29.06.2017	Krka, Kostanjevica	BP	24,5	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Kostanjevica	BP	24	S	S	
	29.06.2017	Krka, Karlče	BP	24,8	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Karlče	BP	22,4	S	S	
	29.06.2017	Krka, Podbočje - nad mostom	BP	24,7	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Podbočje - nad mostom	BP	22,7	S	S	
	29.06.2017	Krka, Velike Malence	BP	25,3	S	S	PRIMERNO
	18.07.2017	Krka, Velike Malence	BP	23,7	S	S	
29.06.2017	Krka, Velike Malence ŠRC Grič	BP	25,7	S	S	PRIMERNO	
18.07.2017	Krka, Velike Malence ŠRC Grič	BP	23,9	S	S		
KOLPA	29.06.2017	Kolpa, Križevska vas (kamp)	BP	24,2	S	S	PRIMERNO
	17.07.2017	Kolpa, Križevska vas (kamp)	BP	22,7	S	S	
	29.06.2017	Kolpa, Želebej - nad jezom	BP	25,1	S	S	PRIMERNO
	17.07.2017	Kolpa, Želebej - nad jezom	BP	23,7	S	S	
MIRNA	30.06.2017	Mirna, kopališče	BP	16,9	NS	S	PRIMERNO
	19.07.2017	Mirna, kopališče	BP	23,4	S	S	
	29.06.2017	gramozna jama Boršt (občina Brežice)	BP	26,2	S	S	PRIMERNO
	30.06.2017	Temenica, kopališče (občina Trebnje)	BP	19,9	S	S	

Legenda: MKB=mikrobiološki parametri; KEM=kemični parametri; S=skladen s pravilnikom; NS = neskladen s pravilnikom, P=primeren; NP=neprimeren; BP – brez posebnosti.

Priporočila in opozorila:

- ◆ Vode iz rek ne smemo uporabljati za pitje ali pripravo hrane.
- ◆ Med kopanjem se moramo izogibati požiranju vode; še posebej je pomembno na to opozoriti otroke!
- ◆ Potrebna je posebna previdnost pri skokih v vodo; na mestih kjer ni možno oceniti globino vode (temna, kalna voda) je to početje zelo tvegano!
- ◆ Za starše: male neplavalce in čofotalce ne smemo nikakor pustiti same in brez nadzora v bližini rek ali drugih vodnih površin.
- ◆ Po kopanju priporočamo prhanje z zdravstveno ustrežno pitno vodo.
- ◆ Vsi previdnostni ukrepi so še posebno pomembni po morebnih padavinah (nevihte...)

Viri:

Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Ur.l. RS 25/08), <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4701>, julij 2017

PRIPOROČILA O VARNOSTI KOPANJA S SMERNIMI VREDNOSTMI ZA PREPOVED ALI ODSVETOVANJE KOPANJA NA NARAVNIH KOPALIŠČIH OZIROMA KOPALNIH OBMOČJIH, http://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/priporocila_o_varnosti_kopanja_naravna_kopalisca.pdf, julij 2017

Pripravil:
Dušan Harlander, dr. med.

